

Työ- ja elinkeinoministeriö/VN/35538/2025

Poliisihallituksen lausunto hallituksen esityksestä eduskunnalle laeiksi kaupparekisterilain ja yritys- ja yhteisötietolain 15 §:n muuttamisesta

Lausuntopyyntö ja asian tausta

Työ- ja elinkeinoministeriö on pyytänyt 19.5.2026 Poliisihallitukselta lausuntoa hallituksen esitysluonnoksesta laeiksi kaupparekisterilain ja yritys- ja yhteisötietolain 15 §:n muuttamisesta.

Esityksellä ehdotetaan täytäntöön pantavaksi direktiivi (EU) 2025/25 digitaalisten välineiden ja prosessien käytön laajentamiseksi ja parantamiseksi yhtiöoikeuden alalla, jolla muutettiin yhtiöoikeusdirektiiviä ja yhdenmiehenyhtiödirektiiviä. Yhtiöoikeusdirektiiviä sovelletaan muutoksen jälkeen osakeyhtiöiden lisäksi osittain myös henkilöyhtiöihin eli avoimiin yhtiöihin ja kommandiittiyhtiöihin.

Esityksen mukaisesti jatkossa kaupparekisteriin merkittäisiin tieto siitä, että osakeyhtiön omistaa yksi henkilö ja omistajan tiedot. Osakeyhtiötä ja henkilöyhtiötä koskevat muutokset tulisi käsitellä 10 arkipäivässä. Osakeyhtiöille ja henkilöyhtiöille määrättäisiin kaupparekisteri-ilmoituksen laiminlyöntimaksu myöhästyneestä muutokset ilmoituksesta, jos ilmoitusta ei olisi tehty tiettyjen muutosten osalta 15 arkipäivän kuluessa muutoksesta.

Lisäksi yritysrekisterien yhteenliittämisyjärjestelmään asetettaisiin saataville tiedot henkilöyhtiöistä ja kolmansista maista olevien yhtiöiden Suomen sivuliikkeistä. Samoin yhteenliittämisyjärjestelmään asetettaisiin saataville tiedot konserniin kuuluvista yhtiöistä, osakeyhtiön henkilöstömäärästä sekä tieto siitä, että osakeyhtiön omistaa yksi henkilö ja omistajan tiedot.

Poliisihallituksen lausunto

Poliisihallitus pitää edellä kuvattuja esityksessä ehdotettuja muutoksia sekä sanktioita sääntelyä selkeyttävänä ja eheyttävänä sekä kokonaisuutena oikeasuuntaisena ottaen huomioon yhteiskunnan olennaiset kehityssuunnat, kuten digitalisaation ja kansainvälistymisen.

Kaupparekisteri ja muut yritysrekisterit ovat keskeinen julkishallinnon perusrekisteri, joihin julkisen sektorin asiakashallinta ja ratkaisutoiminta perustuu. Viranomaistoiminnan näkökulmasta esimerkiksi johtohenkilöiden vastuusuhteita koskevien tietojen julkisuus ja saatavuus ovat perustelluja sekä tärkeitä. Yritysrekisteritietojen luotettavuus ja ajantasaisuus on välttämätön edellytys useammastakin näkökulmasta. Poliisin tiedonsaantia edellä mainituista rekistereistä voidaan pitää kattavana. Lisäksi esityksessä ehdotettua

soveltamisalan laajentamista koskemaan kolmansista maista olevien yhtiöiden sivuliikkeisiin liittyvien asiakirjojen ja tietojen saantia on pidettävä perusteltuna, koska viranomaisten ja poliisin tietotarpeet kansainvälistyvät. Jäljempänä nostetaan esille tietojen luotettavuuden ja ajantasaisuuden rikostorjunnallinen merkitys.

Poliisihallitus kiinnittää huomiota edellä sanotuin tavoin erityisesti tietojen luotettavuuden merkitykseen. Tällä on olennaista merkitystä rikosriskien ja väärinkäytösriskien pienentämisessä sekä torjumisessa, sillä viranomaisyhteistyössä on tunnistettu riskejä rekistereihin annettujen tietojen luotettavuuden osalta ja niihin liittyvissä väärinkäytöksissä.

Tunnistetut ja ajantasaiset riskit liittyvät perustettavien yritysten tai muutoin oikeushenkilöiden käyttämiseen rikoksentekovälineinä esimerkiksi petos- tai rahanpesurikollisuudessa sekä muutoin osana talousrikollisuutta ja harmaata taloutta. Vastuuasemakyselyt ovat olennainen osa liiketoiminnassa tapahtuneen rikoksen selvittämistä ja kyselyitä tehdään lähes jokaisessa esitutkinnassa tai rikostiedusteluasiassa. Vastuuasematiedot ovat usein rikosepäilyä koskevan näytön ja todistelun kannalta oleellisia kohdennettaessa rikosvastuuta ja etsittäessä osallisia epäiltyyn rikokseen. Mainitun tyyppiseen rikollisuuden kytkeytyy usein myös rajat ylittävä luonne. Näin ollen luotettavan ja ajantasaisen tiedon laaja-alaista saamista viranomaisnäkökulmasta voidaan pitää kokonaisuutena tärkeänä.

Esitetyillä sääntelymuutoksilla voidaan oletettavasti vähentää edellä kuvattuja riskejä ja tietyin osin myös tehostaa rikostorjuntaa. Vaikutukset voivat ulottua myös muihin poliisitoiminnan osa-alueisiin, kuten esimerkiksi lupavalvontaan, jossa sanottuja tietosisältöjä tarvitaan. Yhtä lailla tiedon luotettavuuden merkitystä on korostettava muilla poliisitoiminnan osa-alueilla.

Hannu Kautto, poliisiylitarkastaja, poliisijohtajan sijaisena

Mikko Kiiski, poliisitarkastaja

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu asianhallintajärjestelmässä. Poliisi 03.06.2026 klo 18:32. Allekirjoituksen oikeellisuuden voi todentaa kirjaamosta.

Jakelu

Työ- ja elinkeinoministeriö

Tiedoksi

Poliisihallitus/rikostorjunnan vastuualue
Poliisihallitus/esikunta

Poliisihallitus

Vuorimiehentie 3, PL 1000, 02151 Espoo

kirjaamo.poliisihallitus@poliisi.fi

Puhelin +358 295 480 181, Faksi +358 295 411 780, poliisi.fi